

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

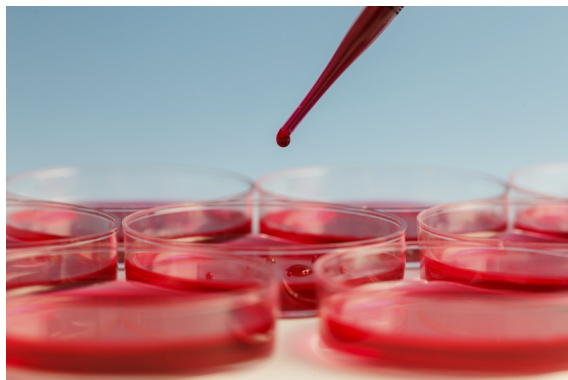
Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Polacy opisali naczynia krwionośne sprzed miliardów lat

Zespół polskich naukowców odkrył, zbadał i opisał skamieniałe naczynia krwionośne z zachowanymi chemicznymi śladami białek w kościach gadów triasowych, mających prawie ćwierć miliarda lat. Wykorzystane do badań szczątki znaleziono na Śląsku i Opolszczyźnie.

Interdyscyplinarny zespół, który dokonał odkrycia, utworzyli naukowcy z Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Polskiej Akademii Nauk oraz Parku Nauki i Ewolucji Człowieka w Krasiejowie (Opolskie). Znaleźli się w nim paleontolodzy: mgr Dawid Surmik i dr Andrzej Boczarowski; fizycy ciała stałego: prof. Jacek Szade i dr Katarzyna Balin; fizyk molekularny dr Mateusz Dulski; biogeolog dr hab. Barbara Kremer oraz histolog i morfolog prof. Roman Pawlicki.

Szczątki, z których pochodził materiał badawczy, zostały znalezione w kamieniołomie w Gogolinie na Opolszczyźnie oraz w dzielnicy Miasteczka Śląskiego - Żyglinie, niedaleko Tarnowskich Gór (Śląskie).

Badania kości trwały sześć lat. Jak tłumaczył PAP dr Boczarowski, prowadzono je na materiale badawczym, wykrytym w zachowanych fragmentarycznie kościach szkieletów należących do dwóch zwierząt. Jednym z nich był notozaur - morskie i ziemnowodne zwierzę, rodzaj dość dużego, rybożernego jaszczura; drugim natomiast tanystrof - lądowe zwierzę żyjące na brzegach mórz. „Te kości pochodzą z przybrzeżnych środowisk, w których dosyć szybko zostały przysypane osadem. Dlatego zachowały się w tak idealnym stanie” - wyjaśnił w rozmowie z PAP naukowiec.

Dr Boczarowski relacjonował, że nietypowy stan zachowania kości zwrócił uwagę mgr Surmika, współautora badań, który w ramach doktoratu realizuje prace nad kośćmi gadów triasowych. „Podczas swoich prac zidentyfikował on pod mikroskopem tkwiące w kościach triasowych gadów dziwne struktury. Szybko okazało się, że są to skamieniałe naczynia krwionośne” - mówił dr Boczarowski. Jak dodał, wypreparowano je z kości stosując specjalne procedury chemiczne.

Do badań użyto nowatorskich metod

Naukowiec zaznaczył, że do badania triasowych kości użyto nowatorskich metod, zaczerpniętych m.in. z fizyki molekularnej czy fizyki ciała stałego. „Wszystkie badania zostały wykonane w polskich laboratoriach, na polskim sprzęcie, przez polskich naukowców” - podkreślił.

Badania wykonywano głównie na Uniwersytecie Śląskim, ale też na Uniwersytecie Jagiellońskim i w PAN w Warszawie. Część z nich przeprowadzono również na nowoczesnym sprzęcie analitycznym

Śląskiego Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych w Chorzowie. „Okazało się, że można go było z powodzeniem zastosować do naszych prac” – zaznaczył dr Boczarowski.

Badania prowadzono kilkoma uzupełniającymi się metodami, używając np. analiz środowiskowego mikroskopu skaningowego (ESEM), spektroskopii w podczerwieni (FTIR) oraz rentgenowskiej spektroskopii fotoelektronowej (XPS). Wykorzystano także wysokorozdzielczy spektrometr mas jonów wtórnych z analizą czasu przelotu (ToF-SIMS), który umożliwia precyzyjne określenie składu chemicznego próbek. Wyniki tych badań ujawniły w kościach np. obecność aminokwasów czy kolagenu zwierzęcego.

„Aby mieć pewność badania te były powtarzane wielokrotnie - innymi metodami na innym sprzęcie. W sumie kilkoma niezależnymi metodami otrzymaliśmy identyczne wyniki, co dopiero upoważniło nas do złożenia publikacji do druku” – zaznaczyli autorzy.

Publikacja polskich naukowców ukazała się w prestiżowym amerykańskim czasopiśmie PLOS One.

Dr Boczarowski tłumaczył, że skamieniałe naczynia krwionośne z zachowanymi chemicznymi śladami białek to wielki ewenement wśród wykopalisk. Unikalność tych opisanych obecnie przez zespół polskich naukowców polega na tym, że to najstarsze takie zidentyfikowane materiały na świecie, a we wnętrzu strukturalnie zachowanych naczyń krwionośnych wykryto właśnie aminokwasy i fragmenty białek – w tym kolagen.

Źródło: www.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/25149.html>

21-05-2026

Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej

Resort nauki udostępnił go.

21-05-2026

Kleszcz to tylko pośrednik

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków.

21-05-2026

Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy

W ciągu 8 lat przeżywalność pacjentów z tym nowotworem wzrosła o 20 proc.

21-05-2026

Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk

Bez zapylaczy nie ma części produkcji żywności.

21-05-2026

Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni

Elektrodę, która przepuszcza aż 94 proc. promieniowania podczerwonego.

21-05-2026

Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego

To wynik badania, w którym brało ponad tysiąc par matka-dziecko.

21-05-2026

Problemy ze snem związane z ryzykiem choroby Alzheimera u kobiet

Informuje „Journal of Prevention of Alzheimer's Disease”.

21-05-2026

Zespół policystycznych jajników zmienił nazwę

Informuje "The Lancet".

Informacje dnia: [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#) [Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka](#) [Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#) [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#) [Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka](#) [Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#) [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#) [Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka](#) [Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#)

Partnerzy